

AMT

Târgu Mureș
str. Gheorghe Doja nr. 9
biroul nr. 85, etaj 3

OBSERVAȚII

07.10.2025

MUNICIPIUL TÂRGU-MUREȘ

NR. 50874/09-10-2025

Către Primăria Municipiului Târgu-Mureș
și Consiliul Local al Municipiului Târgu-Mureș

(Str. Piața Victoriei nr. 3, Târgu-Mureș, jud. Mureș)

Subsemnații Kali István și Pápai László Zsolt, domiciliați în Târgu Mureș, în calitate de președinte județean, respective președinte filialei Târgu Mureș, al Partidului Alianța Maghiară din Transilvania, vă adresăm respectuos următoarele

OBSERVAȚII

privind necesitatea revizuirii unor prevederi din Contractul de delegare a gestiunii serviciului public de transport local de persoane.

I. Context

Ca locuitori al municipiului Târgu-Mureș și utilizatori al transportului public, considerăm că anumite articole din contractul menționat au un impact negativ direct asupra călătorilor și asupra calității serviciului public. Deoarece transportul public este un serviciu esențial de interes general, finanțat majoritar din fonduri publice, este esențial ca drepturile și interesele călătorilor să fie protejate prin clauze echilibrate, transparente și proporționale.

II. Observații și propuneri de modificare

1. Suspendarea serviciului (Art. 9.26, Art. 19.2)

Sursă:

„...Operatorul va notifica ... că neplata acestora în termen de 5 zile lucrătoare va determina suspendarea prestării serviciului de transport public...”

AMT

Târgu Mureș
str. Gheorghe Doja nr. 9
biroul nr. 85, etaj 3

„Entitatea Contractantă are dreptul să denunțe unilateral Contractul... cu un termen de preaviz de 60 de zile...”

Problemă:

Dacă autoritatea locală (UAT) nu plătește la timp operatorului sau denunță unilateral contractul, circulația autobuzelor poate fi suspendată, iar pasagerii – care nu au nicio vină – rămân fără serviciu public de transport.

Propunere:

Trebuie garantat că serviciul public destinat populației nu depinde niciodată de dispute bugetare – funcționarea trebuie să fie continuă, iar litigiile financiare să fie soluționate separat între părți.

De asemenea, să se prevadă că, în caz de reziliere, serviciul trebuie menținut cel puțin 90 de zile, iar pasagerii despăgubiți corespunzător.

2. Stabilirea tarifelor exclusiv la propunerea operatorului

Sursă:

„Entitatea Contractantă va stabili, la propunerea Operatorului, și va aproba Tarifele de călătorie...”

Problemă:

Tarifele sunt, practic, inițiate de operator. Nu există mecanism de protecție a călătorilor, nici limită maximă, nici consultare publică.

Propunere:

Majorările de tarif ar trebui condiționate de o **consultare publică** (de exemplu, audiență publică sau sondaj online).

Creșterea prețurilor să poată fi aprobată doar dacă se îmbunătățește efectiv calitatea serviciului.

3. Amendă excesivă – „bilet special cu suprataxă” de 200 lei

Sursă:

„Bilet special cu suprataxă – 200 lei în ziua încasării.”

Problemă:

Această sancțiune este disproporționat de mare pentru un pasager obișnuit (poate echivala cu un salariu săptămânal).

Are caracter punitiv, nu educativ, și nu face diferență între greșeli accidentale (ex. card invalid, validare incorectă) și fraude intenționate.

Târgu Mureș
str. Gheorghe Doja nr. 9
biroul nr. 85, etaj 3

Propunere:

- Valoarea amenzii să fie proporțională cu prețul biletului/abonamentului;
- Să existe posibilitatea plății reduse (ex. jumătate din sumă în 24 de ore).

4. Obligațiile călătorilor – lipsă de echilibru față de drepturi

Sursă:

„... să nu introducă animale vii ... să nu consume băuturi alcoolice ... să se îmbarce la prima ușă ...”

Problemă:

Pasagerilor li se impun obligații detaliate, dar drepturile (de exemplu, mecanisme de reclamație, despăgubire pentru întârzieri) nu sunt clar definite sau garantate.

Propunere:

Introducerea unei „**Carte a Călătorului**” anexate la contract, care să consacre în mod explicit drepturile pasagerilor, precum:

- rambursarea contravalorii biletului în caz de întârziere;
- termene obligatorii pentru soluționarea reclamațiilor;
- garantarea accesibilității pentru persoane cu dizabilități.

5. Informarea publică – aplicare incompletă

Sursă:

„Operatorul are obligația să informeze permanent călătorii... traseele, tarifele...”

Problemă:

Contractul prevede obligația, dar nu menționează termene și modalități concrete.

În practică, pasagerii nu primesc mereu la timp informații privind modificările de orar sau tarife.

Propunere:

Să se reglementeze clar modul și frecvența informării (ex. cu minimum 5 zile înainte, în mai multe limbi, online și în stații).

Târgu Mureș
str. Gheorghe Doja nr. 9
biroul nr. 85, etaj 3

6. Drepturile operatorului de a opri serviciul – fără protecție pentru pasageri

Sursă:

„Operatorii ... au dreptul să întrerupă prestarea serviciului ... în cazul nerespectării obligațiilor contractuale de către autorități.”

Problemă:

Operatorul are dreptul de a suspenda complet serviciul, fără ca pasagerii să beneficieze de garanții sau compensații.

Propunere:

Să fie obligatorie menținerea unui **serviciu minim** în caz de criză (ex. în orele de vârf – dimineața și seara).

7. Dreptul operatorului de a suspenda activitatea (Art. 13.11.34)

Sursă:

„Operatorul are dreptul de a suspenda / întrerupe activitatea ... dacă UAT nu își îndeplinește îndatoririle financiare.”

Problemă:

Aceasta echivalează cu o pedeapsă colectivă pentru călători. Dacă autoritatea întârzie plățile, rutele periurbane pot fi suspendate, ceea ce este disproporționat.

Propunere:

Clauza trebuie eliminată sau modificată: disputele financiare nu trebuie să ducă la întreruperea serviciului public; operatorul poate solicita doar compensații financiare.

8. „Forță majoră” și „echilibru contractual” – interpretare prea largă (Art. 17.6 și 18.3)

Sursă:

„...schimbarea excepțională a împrejurărilor... se va proceda la renegocierea contractului.”

Problemă:

Operatorul poate invoca aproape orice dificultate economică pentru a renegocia condițiile – inclusiv pentru a solicita creșteri de tarife. Aceasta vulnerabilizează pasagerii, care pot plăti mai mult pentru un serviciu mai slab.

Târgu Mureș
str. Gheorghe Doja nr. 9
biroul nr. 85, etaj 3

Propunere:

Condițiile de renegociere trebuie clar definite (ex. doar în caz de inflație peste un prag fix, cu audit independent).

9. Lipsa continuității drepturilor pasagerilor la încetarea contractului (Art. 19.11)

Sursă:

„Operatorul trebuie... să asigure continuitatea... dar nu mai mult de 90 de zile.”

Problemă:

Perioada de 90 de zile este prea scurtă dacă noul operator întârzie pregătirea serviciului.

Aceasta reprezintă un risc pentru întregul sistem de transport.

Propunere:

Perioada de tranziție legală ar trebui extinsă la 6 luni sau desemnat un operator de rezervă obligatoriu.

10. Garanția „profitului rezonabil” pentru operator (Art. 19.2.1, formula DJ)

Sursă:

„PP = MR * CAmEd * Zr / 365 ... Se aplică doar dacă denunțarea nu se datorează culpei Operatorului.”

Problemă:

Operatorul primește profit garantat („profit pierdut rezonabil”) chiar și în caz de performanță scăzută.

Aceasta este anti-concurențială și moral discutabilă, întrucât se plătește din fonduri publice.

Propunere:

Compensarea profitului ar trebui permisă doar dacă operatorul a demonstrat îndeplinirea indicatorilor de calitate în perioada anterioară.

11. Compensarea insuficienței a pasagerilor în caz de întârzieri sau întreruperi

Sursă:

Art. 23 – „Utilizatorii au dreptul să solicite despăgubiri... pentru daune provocate... în condițiile legii.”

Problemă:

Formularea „în condițiile legii” este prea generală și nu prevede o procedură

Târgu Mureș
str. Gheorghe Doja nr. 9
biroul nr. 85, etaj 3

clară.

În practică, pasagerii nu știu unde și cum pot depune reclamații.

Propunere:

- Să se stabilească un mecanism clar de gestionare a reclamațiilor (ex. e-mail, termen limită, obligația de răspuns).
- Să se creeze o **comisie independentă de soluționare a reclamațiilor**, cu participarea ADI și a reprezentanților societății civile.

III. Solicități concrete

1. Revizuirea contractului în cadrul unei ședințe publice a Consiliului Local, cu participarea cetățenilor.
2. Publicarea online a versiunii consolidate a contractului și a anexelor sale.
3. Constituirea unei Comisii consultative a utilizatorilor transportului public.
4. Introducerea, prin act adițional, a unei Carte a Călătorului.

IV. În încheiere

Observațiile noastre au singurul scopul de a îmbunătăți transparența și calitatea transportului public din Târgu-Mureș, în beneficiul comunității.

Solicităm respectuos ca propunerile să fie analizate și discutate public, pentru ca serviciul de transport să fie echitabil, sigur și accesibil tuturor.

Cu stimă,

Kali István
președinte
AMT Mureș

Pápai László Zsolt
președinte
AMT Târgu Mureș

07.10.2025, Târgu Mureș
E-mail: maros@emsz.ro